

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliæ Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

80. An infans repertus in valvis Ecclæ, vel alicujus domus sit
baptizansdus sub conditione? Et quid, si scriptum habeat collo appensum
esse baptizatum? Et an etiam in dicto casu baptizandus sit sub ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76393](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-76393)

brachio, vel alia sui corporis parte. Similiter si datur solum probabilis applicatio materiae, vel forma, etiam in casu necessitatis, aut aliorum essentialium, inter quae intentio ministri est, iterandum est sacramentum. Hoc supposito, ad propositum dubium sic responderet Dicatillus *tom. 1. de Sacram. tr. 2. disp. 1. dab. 9. num. 216.* qui habet baptismam tantum probabile, eo quod sunt probabiles opiniones ex ultra parte, interim circa periculum mortis eadem probabilitate potest aliqua sacramenta recipere, maximè illa, quae non sunt, aut possunt esse in damnum aliorum, v. g. Matrimonium, Penitentiam, Confirmationem, Eucharistiam: hæc enim omnia, interim dum non est periculum mortis, qua probabilitate potest se gerere pro baptizato, potest recipere, sicut enim probabile est illum esse baptizatum, & præcisè quantum attinet ad reverentiam sacramenti, non est peccatum, in eo baptismo permanere; eadem ratione non erit peccatum illa facere, ad que facienda jus habet baptizatus; qualis est usus predicatorum sacramentorum; non tamen licet recipere sacramentum Ordinis. Ratio disparitatis est, quia sacramentum Ordinis, maximè Sacerdotij (de hoc enim loquitur) ex se est ordinatum ad exercenda munera Ecclesie, quæ pertinent ad salutem animarum; qualia sunt, non solum sacrificia; sed administratio sacramenti Penitentiae, Eucharistie, & Extrema Unctionis; & multo potior ratione, si fiat Episcopus a quo plures alii Sacerdotes ordinentur; in quibus omnibus erit idem periculum cum eo ipso, quod ille non sit certo, sed tantum probabiliter baptizatus; eadem ratione ceteri ab illo ordinati tantum erunt probabiliter ordinandi, solumque erit probabile sacramentum quodcumque ab illis conferatur, quod in damnum multarum animarum vergere potest; atque ad eum, licet præcisè propter reverentiam sacramenti esset eadem ratio hujus, & aliorum sacramentorum, tamen propter damnum, quod inde oriiri potest, non videtur licitum. Hac refert, si dicas, posse predicatum initiandum abstinere ab his omnibus muneribus praefandis, quæ vergunt in damnum aliorum: contra hoc enim est, in eo ipso apparet, non levem deordinacionem, stultitiam, aut imprudentiam, quod cum facile possit baptizari sub conditione baptismi certo, & indubitate, velit in has tricas se implicare. Præterea, valde absconsum videtur, Sacerdotij sacramentum suscipere, cuius nulla munera possit exercere sine aliquo detrimento suis, & proximorum, si enim absolvat alium, maximè in articulo mortis, & quando est aliud, qui sine ullo dubio sit Sacerdos, satis constat ex principiis traditis, illum peccare contia Charitatem proximi, quam tanto periculo exponit conferendo absolutionem non certam. Si vero tantum sacrificet, in hoc ipso etiam apparet non leve nocentium exhibendo Sacraicia dubia in Ecclesia Dei; & quasi decipiendo fideles, qui sèpè alium potius Sacerdotem, & aliud sacrificium, cui interest, eligerent. Accedit quod predicatio Sacerdoti non videtur licitum, quantumvis alias apto, admittere manus Parochi, aut alterius habentis curam animarum, cui incumbit ex officio ministrare sacramenta; id enim est in damnum ovium, quas exponeret, pericolo suscipiendi sacramenta, que forte non sint vera: ergo nec cum animo abstinenti à munericibus, in quibus periculum proximorum esse possit, licet prædicatum sacramentum Ordinis admittere; cum vix imò ne vix quidem possit aliquod minus exercere proprium ordinis.

nisi in quo non sit periculum alicuius damni. Huc uisque Dicatillus.

2. Notandum est hic obiter, Quintanadven. *Sup. hoc pro in Theol. mor. tom. 1. tractat. 1. singul. 3. num. 3. do-* Hereticis in *Rei. 1. post seq. 5. Sed quates,*

vel ab aliis laicis, viris, aut feminis ob mortis periculum, aut aliam causam domi, vel alibi baptizatis, & tandem singul. 9. num. 3. docet, Infan- *Sup. hoc pro parte infra in Ref. 8. & in alio § eius not.*

tem inter Catholicos expositionem ad Ecclesiæ, vel alijus domus valvas, scriptum habentem collo appensum, baptizatum esse testificans, esse adhuc sub conditione baptizandum; Sed aliqua ex his nimis serupulosè dicta videntur.

3. Verum, quid dicendum de Episcopo sacer-*Sup. hoc in tra. in Ref. 8. à lin. 9 & in Ref. 8. & in tom. 5. tr. 5. Rei. 1. à lin. 2.*
dote, aut Confessorio ita dubius de suo baptismo, ut iterari sub conditione necessarium sit; Quintanadven. *ubi supra singul. 1. o. num. 2. tenet, & bene quod quicunque Episcopio, vel Sacerdos, qui probabiliter, aut prudenter dubius est de sui baptismo valore, omnes ordines suscepit, vel saltem sacerdotalem, & Episcopalem, potest, imò & sub gravi culpa, tenetur sub conditione, iterum suscepere. At si autem aliquis curiosus inquirat, quid præstare debeant ij, qui ordines ab Episcopo, & abolitionem sacramentalem percepant a Confessore, de suo baptismo dubius; Pater Quintana, loco citato singul. 1. respondet, quod iterari debent sub conditione, tam sacerdotium, quam Diaconatus, aut saltem in omnium sententia sacerdotium est repetendum. Qui vero sacramentalem abolitionem mortalium receperunt a Confessore, de cuius baptismo dubitatur, repetere debent omnes hujusmodi confessiones; sicut enim ille, de cuius baptismo dubitatur, sub eodem dubi gradu caret potestate ordinis, & jurisdictionis sine qua valida Penitentia sacramentum administrare non valet, sic etiam sub eodem dubio invalidæ omnino sunt absolutiones ab ipso datae, & ita debent ha confessiones repeti, sicut iterum confitenda sunt peccata mortalia, de quibus dubitatum, an absolute, vel ritè probata sint legitimo Confessorio: aliter enim periculo se exponit penitenti non accipiendi verum sacramentum, & permanendi in mortal. Nec obstat dicere, quod penitentia potuerit per contritionem justificari, vel confessio nomen postea factam alteri legitimo Confessorio (si forsan prior non fuisset vere baptizatus) quia de priori justificatione quis erit sine metu, cum certus esse nequeat, an ad veram contritionem pervenerit. Nec posterior confessio tollit, quod cum cognoverit defectum primi Confessoris, teneatur repperire confessiones illi factas; sicut tenetur confiteri peccata mortalia, quorum oblitus est in aliqua confessione valida, etiam si indirecte ab illis sit absolutus, imò, & illa de quibus dubitatur, an confessus fuerit, necne, vel quæ confessus fuerit coram Sacerdote, de quo prudenter dubitat an legitimam habeat jurisdictionem, nisi ad esset opinio probabilis, aut cum errore communis titulus coloratus jurisdictionem supplens.*

RESOL. LXXX.

An infans repertus in valvis Ecclesie, vel alicuius domus sit baptizandus sub conditione?

Et

De Sacram. Baptismi. Ref. LXXXI. 53

Et quid, si scriptum habeat collo appensum esse baptizatum?

Et anciam in dicto casu baptizandum est sub conditione, si predictus infans reperius fuerit in terris infidelium. Ex p. 5. tr. 1. 3. & Mifc. 1. Ref. 85.

effent pueri inventi, de quibus dubitaretur quibus signanter in
parentibus nati, an fidelibus, vel infidelibus, Ref. 3. not.
deberent sub conditione baptizari, ut salutis aet- præterita, §.
ra amittenda periculum vitaretur. Et hæc omnia Difficultas.
docet Ochagavia, que alibi à me satis confirmata * Qæ nunc
sunt in addit. ref. 6. & nunc ad magis confirmata
inveni. t. t.
dum apponant etiam autoritatem P. Hurt. de sacr. tr. 5. Ref. 42.

Baptizandi disp. 1. diff. 12. ubi ita habet. Non est
baptizandus neque sub conditione, infans expol-
tus in terris Christianorum, quando scripto aliquo
dicitur baptizatus, si alia in oppositum non adsit
prudens aliquis timor; secus vero quando abique
dicto testimonio, seu scripto expolitus est, quia
tunc sub conditione est baptizandus; absolute ve-
ro quando adsit scriptura, qua dicatur non esse ba-
ptizatus, quia tunc est omnino moraliter certum
esse baptizatum. Ita Hurtadus. Sed si casus accide-
rit, ne deseras etiam cognoscere me ipsum in ad- præterita.
dit. ref. 6.

R E S O L . LXXXI.

*An infans expositus ad Ecclesiæ, vel domus alicuius
valvas cum scriptura collo appensa baptizatum esse
testificante, sit baptizandus sub conditione?*
*Et inferior, quia ieiunendum sit de baptizatis domi
ab obstetriciis?*
*Et quid, si quares, an baptizatos ab hereticis liceat
sub conditione iterum baptizare? Ex p. 9. tract. 6.
& Mifc. 1. Ref. 34. alias 35.*

S. I. **D**OCTUS, ingeniosus, & acutus Author est Sup. hoc in Antonius Quintanady. Societas Jesu.
Is in Tosc. mor. tom. 1. tr. 1. sing. 9. n. 3. mordicus affirmativam lentitiam tenet. Probat hoc primi- ex c. Placuti, diff. 4. de conser. ibi: *Placuit de in-
fantibus, quiores non inventuimus certissimi testes, qui
eos baptizatos esse sine dubio testentur, &c. ab quo ul-
lo scripulo eos baptizandos esse.* Et in Rituali Ro- mano Pauli V. §. De bapt. para. statutum: *Injunctus ex-
positi, & ieiunanti, si re diligenter investigata de eorum
Baptismo non constet sub conditione baptizentur. Ubi
notandum verbum, constet, quod significat claram
probationem, ut notat Marchard. de probat. con. 75.
n. 21. At schedulam, nec nota sigillo, aut subscrip-
tionem formata, quæ a quo scripta indicet, firmum, aut certissimum testem, aut confans testimonium
non esse, nec in illo foro, & tribunal fidei humana-
nam facete, immo & nullo modo probare, docent Ro-
man. conf. 204. n. 3. & Card. Tusc. 1. 7. concl. 74. n. 25.*

2. Probatur secundò, ex nonnullis Conciliorum, ac Praelatorium decretis, in quibus statutum est con-
silio gravissimorum Episcoporum, & doctissimorum
virorum, ut hujusmodi infantes, etiam collo ap-
pensam hanc afferant schedulam, dummodo alia via
de baptismo non constet; iterum baptizandos esse
sub conditione. Sic in III. Concil. Mediol. sub S. Carol. Borrom. iii. de Bapt. infant. fine, ibi: [Infans
expositus, licet appensum collo scriptum habeat,
quo ille baptizatus significetur; si tamen re diligenter
prærequisita, quemadmodum in Concilio Ro-
mano, ad hoc dubium sit, eum baptizatum esse, ea
conditionis forma baptizetur; Si tu es baptizatus,
ego te iterum non bapizo, &c.] Unde colliges, sche-
dulam non existimari in hoc Consilio testimonium
adeo sufficiens, ut a baptismatione conditionali excuset. Idem statutum esse in Synodo Camarense testa-
tur Marchant. Candel. Sacram. tr. 2. de Bapt. o. 2. q. 4.
In Hispanensi Archiepiscopatu tempore sapientissimi, & dignissimi Praefulis D. Petri Castro, &
E. Quinones,

top hoc in §. 1. **Q**uia casus sacerdotis accedit, sacerdos de illo
casu, & forum apponam hic ea, quæ circa illum docet Mar-
chant. in Candel. Sacram. qq. Paf. tr. 2. de Bapt. o. 2. q. 4.
ubi sic ait: Quæritur an sub conditione repeti de-
beat Baptismus super pueris, qui reperiuntur apud
portas Ecclesiæ, vel Hospitalis? Respondeo primo,
hoc si nullum testimonium de baptismo eorum possit
haberi, baptizandos * esse saltem sub conditione.
Respondeo secundò, si scriptum habeant collo ap-
pensum, quo indicentur esse baptizati, res magis vi-
detur dubia, multi enim tunc putant ne quidem sub
conditione baptizandum; attamen Synodus Came-
rensis, (si res alter non posset constare) statuit
sub conditione baptizati posse. Ratio esse potest,
qui tale testimonium non est ita certum, ut fidem
indubiam faciat, ergo cum in casu dubiū semper in-
clamendum sit in favorem baptizandi, ne periculo
exponatur eis falsis ob carentiam baptismi, & altera
ex parte examine diligentem præmissu, & condi-
tione appositam non videtur periculum reiterationis
baptismi, nulla videatur fieri tunc injuria sacramen-
to. Favent aliqua juris, c. de conser. dif. 6. c. placuit,
cum seq. Addo ego quid licet illud scriptum ali-
quam faceret fidem, quid sit baptizatus talis infans,
cum tamen ignoretur a quo, & quomodo, sive an
debita forma, & à persona, qua scire baptismi ri-
tum essentiale, non contingat talibus casibus qua-
ri tenebras, & ab idiotis mulierculis rem occulte, &
cum defectu essentieli peragi, non mirum si dicatur
hic aliquid ambiguum remanere, que sufficiat ad
reiterationem sub conditione, cum non possint sci-
ri & examinari persona, quæ baptizatum aliquid fieri,
vel illum administrarint, usciatur an ritè collatus
fuerit. Sic enim quando obstetrici baptizavit, vo-
lamus ut stricte & diligenter examinetur, ne error
aliquis contingat, quanto magis timeri potest, ne
in similibus casibus muliercula magis ignorans
baptizat. Hæc Marchantius.

2. Sed aliqua ex supradictis non placent Ochagavia de sacr. bapt. q. 1. n. 8. ubi sic assertit: Lo-
quendo de parvulis expositi tenendi m est in eo
casu quo testimoniū suū baptismi in aliqua charta
scriptum fecimur habentes, licet non effet nomine
alieius subscriptum, nullo modo baptizandos esse
etiam cum conditione, eo quid certissimum sit pa-
rentes ejus voluntate reiterationem baptismi iterare
media schedula, quod verum est, quando illi expo-
nuntur. Ut effent inter Christicolas & non credentur esse
propter me. Alii indebet. Nam si exponerentur inter infideles
dom. v. & iudicis, qui baptismum excentur, tunc etiam
v. & et secum habent testimoniū, afferverans eos esse
baptizatos, effent saltem sub conditione baptizan-
dos. Ita tamen dicit, quia tale testimoniū suspectum esse posset.
quod Cum vero parvuli sine tali testimoniū baptismi, in-
stantes, tet Chriftianos exponentur, si aliunde eos non
ad hoc confiterentur esse baptizatos, baptizandi essent sub con-
ditione. Ratio cur non sine baptizandi absolute, ea
est, id est, quia fortasse patres oblitū sunt apponere sche-
dulam, etiam si pueri baptizati, vel præ angu-
stia temporis, ut peccatum adulterii, v. g. occulta-
tent, schedulam apponere pueri non potuerunt.
Non forte pueri expositi inter Christianos, & qui
ad credentur esse filii Christianorum excolere, & ex-
cludere, & alio indicio in ea atate essent; quod si in nemore

Tom. I.